

Folketingets Udvalg for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

København, den 17. juli 2008
Sagsnr.: 12417

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har i skrivelse af 20. juni 2008 (Alm. del - spørgsmål nr. 360 og 361) udbedt sig min besvarelse af følgende:

Spørgsmål 361:

”Vil ministeren i forlængelse af svaret på FLF alm. del. – samrådssp. AC den 18. juni 2008 om azofarvestoffer redegøre for de sager, hvor Danmark har anvendt forsigtighedsprincippet og som er godkendt af EU?”

Svar:

Som anført under svaret til spørgsmål 360 er anvendelsen af forsigtighedsprincippet ifølge retspraksis ikke begrænset til bestemte politikområder, men kan principielt finde anvendelse på alle områder, hvor der er tale om en risiko for miljøet eller for menneskers, dyrs eller planters sundhed og sikkerhed.

Indenfor Fødevareministeriets ressortområde har forsigtighedsprincippet blandt andet været anvendt i en række sager i relation til reglerne om varenes frie bevægelighed i EF-traktatens (TEF) artikel 28 og 30 og miljøgarantien i TEF artikel 95, stk. 4, samt i relation til diverse beskyttelsesklausuler i den afledte EU-ret.

Som eksempler på anvendelse af forsigtighedsprincippet i relation til **TEF artikel 30**, som hjemler en undtagelse fra retten til varenes frie bevægelighed, i tilfælde hvor det er nødvendigt til beskyttelse af folkesundheden, kan nævnes den danske mærkesag om transfedt i fødevarer samt de danske regler for næringsberigelse af fødevarer.

I sagen om transfedt indførte Danmark i 2003 som det første land i verden en maksimumsgrænse på industrielt fremstillede transfedtsyrer på 2 g pr 100g fedt eller olie beregnet til brug i fødevarer. EU-Kommissionen fremsendte i marts 2005 en åbnings-skrivelse til Danmark vedrørende de danske regler om transfedtsyrer i fødevarer. Efter

en længere korrespondance mellem Danmark og Kommissionen, hvor Danmark i 2006 fremsendte yderligere videnskabelig dokumentation for sin påstand, besluttede Kommissionen i marts 2007 at henlægge sagen mod Danmark. Det danske forbud mod transfedt var primært begrundet i videnskabelige studier publiceret af Ernæringsrådet.

I den anden sag om de danske regler for næringsberigelse af fødevarer var Danmarks administrative praksis på området i 2003, at berigede fødevarer kun blev tilladt, når der blev vurderet at være et ernæringsmæssigt behov i befolkningen for tilsætningen. Med en afgørelse fra EF-Domstolen i 2003 blev det fastslået, at denne praksis var for vidtgående i forhold til de beskyttelsesforanstaltninger, som kunne begrundes med forsigtighedsprincippet i TEF artikel 30, og at der dermed var tale om en teknisk handelshindring. Efter dommen har Danmark ændret praksis på området. Danmark foretager nu konkrete, individuelle videnskabelige risikovurderinger af tilsætningen for hver anmeldelse, der modtages om berigede fødevarer. Kommissionen er blevet orienteret om Danmarks nye administrative praksis på området og har ikke fundet anledning til at kritisere denne.

Som eksempel på Danmarks anvendelse af forsigtighedsprincippet i relation til en **beskyttelsesklause** i et direktiv kan nævnes det danske forbud mod anvendelse af vækstoffremmeren virginiamycin som tilsætningsstof til foder. I januar 1998 besluttede Danmark at forbyde anvendelse af virginiamycin som tilsætningsstof til foderstoffer. Denne beslutning blev notificeret til Kommissionen i overensstemmelse med proceduren i beskyttelsesklausulen i det relevante direktiv. Danmark begrundede blandt andet sit synspunkt i videnskabelig dokumentation fra Statens Veterinære Serumlaboratorium. I december 1998 vedtog Rådet et forbud mod brug af virginiamycin som tilsætningsstof til foder i hele EU. Forbudet blev efterfølgende anfægtet af en producent ved en retssag i anlagt i EU, hvor Rådet blev frifundet således, at forbudet kunne opretholdes.

Som et sidste eksempel på en sag, hvor forsigtighedsprincippet er kommet i spil, kan nævnes den danske miljøgarantisag (Madsminkesagen). Efter vedtagelsen af det såkaldte ”diverse-direktiv” for tilsætningsstoffer besluttede den danske regering i 1995 at påberåbe sig miljøgarantien med henvisning til hensynet til menneskers sundhed i forhold til de fastsatte grænseværdier for tilsætning af nitrit og nitrat. Den danske holdning byggede på konklusioner fra danske eksperter såvel som fra EU’s videnskabelige organer. Danmark fik ved EF-domstolen medhold i, at Danmark kunne opretholde de eksisterende strammere nationale regler for nitrit og nitrat i kødprodukter end i de vedtagne EU-regler. Efter den omtalte dom blev der på europæisk plan iværksat en revision af de pågældende regler, hvilket udmøntede sig i en ændring af diverse-direktivet, som blev vedtaget i juli 2006. Danmark stemte imod forslaget og påberåbte sig efter direktivets vedtagelse igen miljøgarantien med henblik på at kunne opretholde

de strammere nationale regler for tilsætning af nitrit. Den danske holdning byggede på konklusioner fra danske eksperter såvel som EU's videnskabelige organer. I maj 2008 bekræftede Kommissionen den danske meddelelse og gav tilladelse til, at Danmark kunne opretholde det strammere danske regelsæt i foreløbigt 2 år, hvorefter situationen skal vurderes på ny.

Eva Kjer Hansen

/Thomas Elvensø